

11:15 – 11:45 Διάλειμμα

11:45 – 12:45 Ε' Συνεδρία

Πρόεδρος Χαράλαμπος Ατματζίδης, Αναπλ. Καθηγητής και Αναπλ. Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Πέτρος Παναγιωτόπουλος, Έπικ. Καθηγητής Α.Π.Θ.

«Ένι Ίουδαίος και Έλλην...»: Η έθνοφυλετική παρανόηση του "έμεις"

Κωνσταντίνος Ζορμπάς, Δρ. Θεολογίας- Γενικός Διευθυντής της Όρθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης

Το πρόβλημα του Εθνοφυλετισμού ως απόρριψη του πολιτισμού του "Άλλου"

π. Βασίλειος Καλλιακμάνης, Καθηγητής Α.Π.Θ.

Η αγάπη στους έχθρους ως λειτουργικό βίωμα κατά τον Γέροντα Σωφρόνιο

Συζήτηση

12:45 – 13:45 Στρογγυλή τράπεζα «Το πρόβλημα του Εθνοφυλετισμού στην Όρθοδοξη Έκκλησία σήμερα»

Συντονίζει ο Παναγιώτης Σκαλτσής, Καθηγητής και Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Συζητούν: Θεόδωρος Γιαγκου Καθηγητής και Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ., Παναγιώτης Ύφαντης Καθηγητής Α.Π.Θ., Νικόλαος Μαγγιώρος, Αναπλ. Καθηγητής Α.Π.Θ., Ήλιος Εύαγγελου, Αναπλ. Καθηγητής Α.Π.Θ.,

Ίωάννης Μπάκας, Έπικ. Καθηγητής Α.Π.Θ.

Συμπεράσματα – Λήξη των εργασιών του Συνεδρίου

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Παναγιώτης Σκαλτσής, Καθηγητής και Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Στυλιανός Τσομπανίδης, Καθηγητής Α.Π.Θ.

Παναγιώτης Ύφαντης Καθηγητής Α.Π.Θ.

Νικόλαος Μαγγιώρος, Αναπλ. Καθηγητής Α.Π.Θ.

Ήλιος Εύαγγελου, Αναπλ. Καθηγητής Α.Π.Θ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Αθανάσιος Αθανασιάδης, Ε.ΔΙ.Π. Α.Π.Θ.

π. Μιχαήλ Μίλοσεβιτς Μεταπτ. Φοιτητής, Αλέξανδρος Μίλενκοβιτς Μεταπτ. Φοιτητής,

Γεώργιος Μαρέλης Μεταπτ. Φοιτητής, Αθανάσιος Ήγνάτης Μεταπτ. Φοιτητής

Τμήμα Θεολογίας Α.Π.Θ.

Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης

Ίερά Θεολογική Σχολή
Χάλκης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπό την αιγίδα
της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΕΘΝΟΦΥΛΕΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ: ΑΠΟ ΤΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟ ΣΧΙΣΜΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Με την ευγενική στήριξη του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Ίερά Θεολογική Σχολή Χάλκης
12 & 13
Σεπτεμβρίου 2019

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

JAKKA
www.jakkagroup.com
ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΩΝ

Αφοί Κυριακίδη
ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Θεολογικά Δρώμενα
theologikadromena.theo.auth.gr

Πέμπτη 12 Σεπτεμβρίου

11:15 – 12:30 Έναρκτήρια Συνεδρία

Χαιρετισμός του Ήγουμένου τής Ι. Μ. Χάλκης Θεοφιλέστατου Ἐπισκόπου Ἐρυθρῶν κ.κ. Κυρίλλου

Χαιρετισμός του Πρύτανη του Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Καθηγητῆ κ. Νικολάου Παπαϊωάννου

Χαιρετισμός του Κοσμήτορα τής Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. Καθηγητῆ κ. Θεοδώρου Γιάγκου

Χαιρετισμός του Προέδρου του Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ. Καθηγητῆ κ. Παναγιώτη Σκαλιτσῆ

Κήρυξη Ἐναρξης του Συνεδρίου ἀπὸ τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο

12:30 – 13:45 Α΄ Συνεδρία

Πρόεδρος Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἐρυθρῶν κ.κ. Κύριλλος, Ἁγούμενος τής Ι. Μ. Χάλκης

Εὐαγγελία Ἀμοιρίδου, Ἀναπλ. Καθηγήτρια Α.Π.Θ.

Ἡ Ἁγία Μεγάλη καὶ Σύνοδος τοῦ 1872

Ἰωάννης Μπάκας, Ἐπίκ. Καθηγητῆς Α.Π.Θ.

Ὁ ἐθνοφυλετισμός στὴν πράξη. Παραδείγματα ἐθνοφυλετισμοῦ κατὰ τὸ δεύτερο μισὸ τοῦ 19ου αἰώνα

Κωνσταντῖνος Χρήστου, Καθηγητῆς Α.Π.Θ.

Ἐθνικὲς συνειδήσεις στὴ Χερσόνησο τοῦ Αἴμου (18ος-19ος αἰ.).

Ἀντωνία Κυριατζί, Ἐπίκ. Καθηγήτρια Α.Π.Θ.

Ὁ ἐθνοφυλετισμός στὴν ἐκκλησιαστικὴ ἱστοριογραφία

Συζήτηση

13:45 – 16:00 Μεσημβρινὸ Γεύμα

Ξενάγηση στοὺς χώρους τής Θεολογικῆς Σχολῆς τής Χάλκης

16:00 – 17:00 Β΄ Συνεδρία

Πρόεδρος Θεόδωρος Γιάγκου, Καθηγητῆς καὶ Κοσμήτορας τής Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

Μιχαήλ Τρίτος, Καθηγητῆς Α.Π.Θ.

Ὁ ἐθνικισμός ὡς πρόβλημα τῶν Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν τοῦ βαλκανικοῦ χώρου

Ἀθανάσιος Ἀθανασιάδης Ε.ΔΙ.Π.Α.Π.Θ.

Ἡ ἐμπλοκὴ τής πολιτικῆς ἐξουσίας στὴ δίνη τοῦ «Μακεδονικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ζητήματος».

Ἀθανάσιος Τζιερτζῆς Ε.ΔΙ.Π.Α.Π.Θ.

Παρενέργειες τοῦ ἐθνοφυλετισμοῦ στὴν ἐπαρχία Μαρωνείας κατὰ τὸν σχισματικὸ Μητροπολίτη πρῶην Σκοπίων Θεοδόσιο (1919)

Συζήτηση

17:00 – 17:15 Διάλειμμα

17:15 – 18:15 Γ΄ Συνεδρία

Πρόεδρος Παναγιώτης Ὑφαντῆς, Καθηγητῆς Α.Π.Θ.

Χαράλαμπος Ἀτματζίδης, Ἀναπλ. Καθηγητῆς Α.Π.Θ.

Ἐθνοφυλετισμός καὶ Ἀπόστολος Παῦλος

Ἡλίας Εὐαγγέλου, Ἀναπλ. Καθηγητῆς Α.Π.Θ.

Ἐθνοφυλετισμός: οἶνος παλαιὸς εἰς ἀσκούς νέους

Ἰωάννης Γιγουρτσῆς, Φιλολόγος, Μ.Α. Θεολογίας

Οἰκουμενικότητα στὴν τοπικὴ Ἐκκλησία. Ἐθνοτικὲς ὁμάδες καὶ τὸ ποίμνιο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὴν Τουρκία σήμερα

Συζήτηση

Παρασκευὴ 13 Σεπτεμβρίου

10:15 – 11:15 Δ΄ Συνεδρία

Πρόεδρος π. Βασίλειος Καλλιακαμάνης, Καθηγητῆς Α.Π.Θ.

Παῦλος Σεραφεῖμ Ε.ΔΙ.Π. ΠΑ.ΜΑΚ.

Ἡ στάση τοῦ Πατριάρχη Ἀθιναγόρα Α΄ ἔναντι τοῦ ἐθνοφυλετισμοῦ καὶ οἱ ἀπηχῆσεις τῆς στὴ σημερινὴ ἐποχὴ

Στυλιανὸς Τσομπανίδης, Καθηγητῆς Α.Π.Θ.

Ἡ οἰκουμενικὴ ἀποστολὴ τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας καὶ ἡ καταδίκη τοῦ ἐθνοφυλετισμοῦ: θέσεις καὶ ἀποφάσεις ἀπὸ τὴν

Γ΄ Πανορθόδοξη Προσυνοδικὴ Διάσκεψη (1986) ἕως τὴν Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδο τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας

Στυλιανὸς Χαράλαμπίδης, Δρ. Θεολογίας

Τὸ περὶ διασπορᾶς κείμενο τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου ὡς πρόταση ὑπέρβασης τοῦ ἐθνοφυλετισμοῦ στὴν Κρήτη (2016)

Συζήτηση

